


Christian Woldenberg

**Programma Quo Christianus Woldenbergius, Crempa-Holsat. ... Decanus
Facultatis Iuridicae In Academia Rostochiensi ... ad Disputationem Inauguralem
... Dn. Matthaei Sluteri, Hamburgensis ... die III. Aprilis ... invitat : [P.P. Rostochii
sub Sigillo Facultatis Iuridicae die XXIII. Martii. Anno M.DC.LXXIII.]**

Rostochii: Kilius, 1673

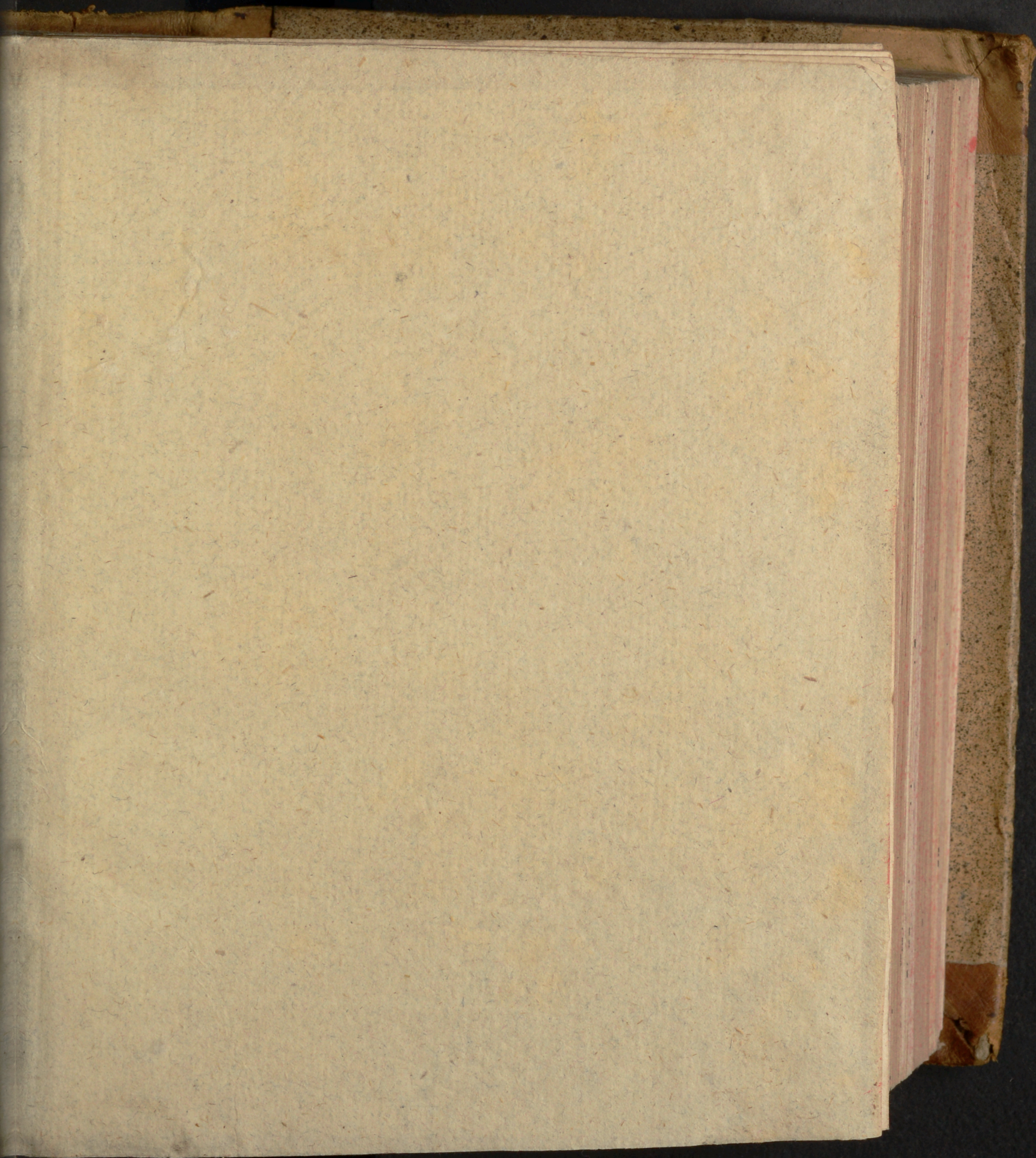
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn746688172>

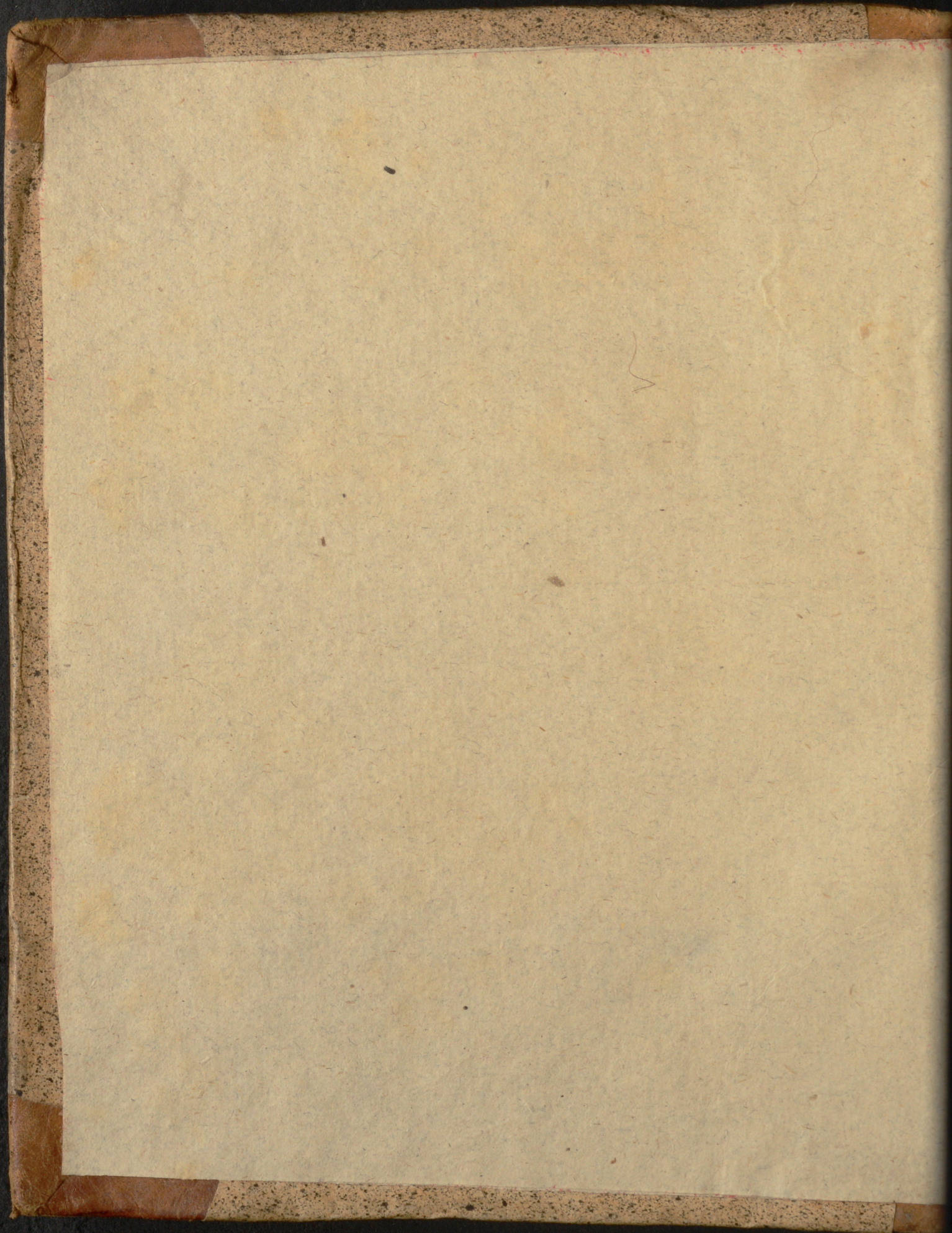
Druck Freier  Zugang





H. K. — 2 (158.)





PROGRAMMA

^{Quo}
CHRISTIANUS WOL-
DENBERGIUS, Crempa-Holsat.

Phil. J.U.D. Decretalium PP. Ducalis Con-
sistorii Assessor, Comes Palat. Cæsareus, & p.r.

DECANUS
FACULTATIS JURIDICÆ
IN ACADEMIA ROSTOCHIENSI

Suo & Dnn. Collegarum nomine
ad

DISPUTATIONEM INAUGURALEM

Prænobilis atq; Clarissimi J.U. Cand.

DN. MATTHÆI SLUTERI,
Hamburgensis.

Pro obtinendis in Utroque Jure, Canonico, & Civili
honoribus ac privilegiis

In Auditorio Majori die III. Aprilis habendam,

Magnificum DN. Rectorem,

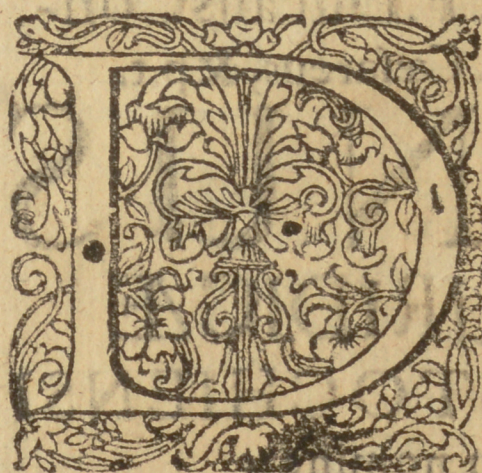
Excellentissimos Dominos Professores, Amplissimos
omnes omnium ordinum Doctores, omnesque Literatos, &
Literatorum cultores ac Fautores, officiosè ac
humaniter invitat.

ROSTOCHII,

Typis JOHANNIS KILII, Universitatis Typogr. Anno 1673.



S. & O.



Ivinus Plato *lib. 1. de LL.* in hac auro & argento contra habenda erumpit verba : Sine jure nec domus ulla, nec Civitas, nec gens, nec hominum universum genus, nec ipsa rerum natura stare potest. Quippe nihil ad civilium cœtuum primordia rectè jacienda magis necessarium, quàm illius æquabilis per leges constitutio. Nihil in omni Reipublicæ jam constitutæ parte, sive publicæ, sive privatæ utilius, quàm earundem Legum & clara & certa interpretatio : Nihil denique hominibus aut ad nominis splendorem honestius, aut fructu uberius, aut ipsâ rei scientiâ jucundius esse potest, quàm hujus

Civilis Scientiæ studium. Unde Suidas Numam *ὑπὸ τῶν νόμων* dictum putat, quod uti Romulus Rempublicam primùm L.L. Civilibus : Ita Numa Pompilius Religione, & sacris imbuerit ritibus. Nam Romulus, qui urbis juxta ac Civitatis conditor erat, non tantum pomerium constituit, & mœnia construxit; sed præclaris institutis Reipublicæ primordia stabilivit, post Ilium captum Anno CCCXXXII, Olympiade 7. & octavo ab U. C. cum Tito Tatio Sabinorum Rege fœdus iniit, quorum uterque LL. rogavit. Hinc Curiatæ, Centuriatæ, seu Consulares Leges, & Tribunitiæ invaluerunt, quibus sub Regibus Annis 244. & post sub Coss. & Tribunis longo tempore usi sunt. Anno ab V. C. ccc. Coss. Spurio Tarpejo & A. Aternio missi sunt Legati Athenas, jussique inclytas LL. Solonis describere, & aliarum Græciæ Civitatum mores, juraque noscere : Deinde Anno CCCII. cum redissent Legati cum Atticis LL. de Decemviris creandis Populus consultitur, & Anno ab U. C. CCCIII. creantur Decemviri, datumque est eis jus eo anno summum in Civitate, ut Leges corrigerent, si opus esset, & interpretarentur. Extiterunt integræ Diodori Siculi temporibus : ἡδὲ γεαφείσαι νομιωτέσι βραχέως καὶ ἀπείττως συνειρημένη διέμεινε θαυμάζομένη μεχρὲ τῶν καθ' ἡμᾶς καφ' αὐτῶν. Hæc legum descriptio brevis, & omnis apparatus experts ad hæc tempora durat : Imo D. Cypriani tempore lectitabantur, & adhuc superstites per omnium

omnium manus volitabant, ut scribit ad Donatum *L. 2. Epist. 2.* Integras etiam
 Gellius habuit, ut colligere est *ex l. 20. c. 1.* Sed eodem casu periērunt, quo deside-
 randa varia opera: fragmenta verò aliquot supersunt, quæ ab omnibus, qui literas
 Romæ amplectebantur, & libros scribebant, frequenter usurpabantur, & memoriæ
 mandabantur, ut *Cic. lib. de Legibus.* Discebamur pueri XII. tabulas, ut
 carmen necessarium, quas jam nemo discit. Quinimò Crassus apud Ciceronem
 in Oratore, tanti operis nobis auget desiderium his verbis: fremant omnes licet, di-
 cam, quod sentio: Bibliothecas omnium mehercule Philosophorum unus mihi
 videtur XII. tabularum libellus, si quis Legum fontes & capita viderit, & authori-
 tatis pondere & utilitatis superare ubertate. In his jacta sunt prima Jurispruden-
 tiæ fundamenta, & in his principio omnium interpretationum cardo vertebatur:
 Primæ enim obligationibus necessitatem, Juri patrio, & Connubiis pondus & Au-
 thoritatem, hereditatibus & tutelis certas & statutas regulas constituerunt, Do-
 miniis & Possessionibus securitatem, delictis penas certas & legitimas, judiciis de-
 nique ordinem præscripserunt, ut vel ex ipsorum fragmentis, multorum diligen-
 tiâ collectis conicere est, ex quibus non tantum quid statuatur, sed quæ statuenda
 sint, possint elici, cum omnia comprehendere non potuerint Legibus, *L. 10. 12. 13. 26.*
27. D. de LL. l. 21. C. eodem. Sublatis a Comitibus desierunt Leges à populo fieri,
 & in earum locum successerunt primò Senatus Consulta, deinde Principum Con-
 stitutiones, quæ impostero Jcti interpretanda susceperunt, quæ legibus anti-
 quis non cedunt, siue æquitatem naturalem, siue subtiles juris rationes, quæ in eis
 elucent, spectaveris, quæ non ex mero Principum arbitrio, sed ex Jctorum con-
 silio editæ sunt, *Suetonium in Augusto cap. 35.* Tandem Justinianus Jurispruden-
 tiam Romanam, Romæ & penè tota Italiâ exclusam in Græciam revocavit, ut eâ,
 quasi Palladio & felici fortunatoque simulachro Jus Imperii Occidentis conserva-
 ret. Ille idem, quod Julius Cæsar, Crassus, Tullius, Pompejus consilium ante
 iniverant, feliciter peregit, atque Sanctissimæ Justitiæ templum extruxit *l. 1. §. 5.*
C. de Vetere jure enucleando, & instar *Δεῦρα πρᾶξι δίκης*, quæ à Suida dictis & fa-
 ctis finem imponere dicitur, Jurisprudentiæ indies recrecenti beatum Colopho-
 nem imposuit. Ex quibus omnibus & singulis Legum Romanarum ad nos deri-
 vatarum Dignitas, Honestas, Necessitas & Utilitas apparet. Quid est enim ferè
 aliud lex, quàm ut Philosophus Stoicæ scholæ summus Chrysippus eam in libro,
 quem fecit *τῶν νόμων* definivit: *ὁ νόμος πάντων ὅτι βασιλεὺς θεῶν τε καὶ ἀν-
 θρωπίνων πραγμάτων*, i. e. Lex est omnium Divinarum & humanarum rerum
 Regina: Honestatis ac turpitudinis Arbitra, justorum ac injustorum regula: omniū
 omninò animantium, quæ modo ad civilem societatem nata sunt Princeps ac Do-
 mina, facienda constituens, contraria vetans. Unde Plato *lib. 2. d. L L.* Legem ait
 esse Magistratum mutum, Magistratum verò Legem loquentem, ut *secundum*
Martianum ex Demosthene: *πᾶς ὅστις νόμος εὐρημα μὲν καὶ δῶρον θεῶν:* Ita

& Magistratus ejusdem ab illis dicitur ordinatio. Uti Magistratus Officium est,
 bonos tueri, & malos punire: Ita legis virtus est imperare & vetare *L. 7. D. de
 Legibus, Paulus ad Rom. c. 13. 1. Petri 2. v. 13. Plutarchus in vitâ Solonis*; Ubi Rei-
 publicæ vincula pœna & præmia constituuntur. Hinc ipsi Imp̃p. quamvis LL. su-
 periores, tamen Legibus vivere voluerunt, uti Alexander *l. 3 C. de Testamentis*,
 ut & Severus & Antoninus. *S. 8. J. Q. M. T. J. L. 4. C. de LL. l. fin. C. si contra jus
 2. 11. D. 10. N. Leon. 47. in fine*: Consultè agit, qui præcepto legis obtemperat. *l. 2.
 C. de Furtis. l. 11. C. de Collat. Vide Nov. Leon in Proæmio, & Nov. 19. 36. 47. 105.*
 ubi Leges Reipublicæ oculoseleganter pronuntiavit. Quemadmodum enim res
 maximè necessaria est animalium titubans oculus: Ita & Reipublicæ æquus & ju-
 stus status. Quæ itaque LL. definita sunt, mutare non licet, quæ à L. L. expressa
 non sunt, arbitrium sequuntur humanæ voluntatis. *c. 3. causa 13. q. 2. Adde L. 1. D. de
 jure deliberandi l. 32. pr. D. de usuris*. Unde Justinianus in *Nov. 82. c. 13.* statuit:
 Nos volumus obtinere, quod nostræ volunt Leges. Sunt enim Reipublicæ su-
 stentaculum. *Nov. Leonis 36.* Parentes Reipublicæ. *Nov. 59.* Imò sunt ve-
 nerandæ per ora priorum Principum divinitus prolata, *c. fin. causa 16. q. 3.* Hoc
 ergo LL. ordine omne hominum genus tenetur. *Nov. 12. c. 4.* Hinc insignitè ju-
 cundè Justinianus Noster & publicis & privatis rebus. Leges imposuit, quarum
 arbitrio in judiciis, & extra judicia, hinc inde standum est. Inter has a. LL. non
 minimum momentum habet Amplissima Successionum Materia, tam ex testamen-
 to, quàm ab intestato, quarum altera alteri tanquam recentiori multis parafangis
 præfertur. Ab intestato a. Successio, qualis Athenis fuerit, ex Demosthene
Ὅτι ἀγνὴ κλήρη patet, ubi legem Solonis recitat, quæ in Principiis meis juris, LL.
 Solonis & Draconis XII. est: *Ὅς τις ἀν (μὴ) ἀγαθέμεν ὁδοθάνη ἐὰν μὲν παῖ-
 δας καταλίπη θηλείας σὺν ταύτησι. ἐὰν δὲ μὴ, τὰς ἑ κυρίας εἶναι τὴ χρημά-
 των, ἐὰν δὲ ἀδελφοὶ ᾧσιν ὁμοπάτρεις, καὶ ἐὰν παῖδες ἐξ ἀδελφῶν γνήσιοι τῶν
 τὸ πατρὸς μοῖραν λαγχάνειν. Εἰ μὴ ἀδελφοὶ ᾧσιν, ἢ παῖδες ἀδελφῶν, ἐξ αὐ-
 τῶν, καὶ ταυτὰ λαγχάνειν. Κατεῖν καὶ τὰς ἀρρένας καὶ τὰς ἐκ τῶν ἀρρέων, ἐὰν ἐκ
 τῶν αὐτῶν ᾧσι, καὶ ἐὰν γένει ἀποτέρω. Εἰ μὴ ᾧσι πρὸς πατρὸς μέχρη ἀνεψιάδων
 παίδων τὰς πρὸς μητρὸς δὲ ἀνδρὸς καὶ ταυτὰ κυρίας εἶναι. ἐὰν δὲ μὴ ἐτέρωθεν ἢ
 ἐν τῶν τῶν πρὸς πατρὸς ἐγγυπέτω κύριον εἶναι.* Vult ibidem Solon masculos
 & feminas in hereditatem succedere, & ut Ulp. interpres, *νέμεισθαι πάντα ἰσότητος*,
 omnia æqualiter his distribui. Ita tamen, ut sint fratres consanguinei, ex eo-
 dem patre prognati. *Νόμος γὰρ ποιεῖ κυρίας εἶναι τὰς παῖδας ἐαυτῶν ὀνόματι*
 inquit, Ita heredis nomen ὁμογάστριος habere non possunt, quod non familiæ co-
 hæreant. Intelligit a. Solon ὁμοπάτρεις fratres susceptos ex γυναικὸς κατὰ νόμον,
 ut De-

ut Demosthenes vocat, qui ex natura nominis patris sequuntur, & pleno jure suc-
 cedunt: Cum secus fieret in susceptis κατὰ ἐρωτικὴν δύναμιν, s. ex nudo a-
 more sine conjugio, ut Ulp. nominat, quibus successionis spes fuit adempta, nisi
 juramento prius intercedente, ad φεαργίας deducti, collegii jus adipiscantur.
 Fratrum quoque liberos, parentis defuncti locum representare, & succedere
 constituit, cum patruo in stirpem: Sed tamen præferri semper masculos, non
 autem excludi. In successione a. Agnatorum & Cognatorum gradus ad
 ἀνεψιάδης, h. e. consobrinorum filios transtulit, nec ulterius porrexit, qui
 quintus est in ordine jure Prætorio. Plato in 2. de ll. ita cavet: Si quis, ait,
 intestatus decesserit, & filias reliquerit, frater ejus ex patre, aut ex matre, si abs-
 que hereditate sit, mortui filiam ducat, ejusque hereditatem adeat. Si frater
 non extet, filius ejus ducat, nisi ætas impediatur. Nec si hic extet, sororis filius,
 aut nec hoc extante, fratres patris, filius hujus, & sororis paternæ filius ducat,
 ut hereditas in familiâ maneat. Agnatos autem cognatis vult in ea ducenda
 anteferri. Quò etiam respexit Charondas, dum legem fecit utilissimam, ut
 Pupillorum res agnatis committerentur administrandæ: Alimenti a. præstan-
 di, & educationis curam cognatis & affinibus matris, quibus ut nullum suc-
 cessionis jus erat in bona pupillorum defunctorum: Ita Avaritiæ, Furti, aut
 negligentia nulla præbita occasio: Agnatis à quibus Lex defert successionem,
 curam corporis negavit, ne insidiæ, & mala tractatio vitæ eorum pararentur,
 ac internecino modo hereditatem acquirerent. Jure a. Romano Hereditas
 ab Intestato similiter heredi proximo debetur, quem αυτοκληρονόμον voca-
 runt, seu heredem suum, qui in potestate est, & quem gradu nemo antecedit,
 quod ex Lege XII. tabularum & L.L. Solonis descendit. Cum autem quisque
 secundum Platonem moriatur ἢ διατέμεν ᾧ ἢ μὴ διατέμεν ᾧ duplex suc-
 cessio erit ab Intestato & Testamento. Verum quando Ephialtes Ephorus
 Lacedæmonius primò legem tulit Spartanis, ut parentes filiis præteritis,
 quemcunque vellent, heredem scriberent, Liberos in pietatis erga Parentes
 officio continendi gratiâ: consuetudo successionis in Peloponneso ita invaluit,
 ut Familiæ per plures successionis jure privata penitus interciderent. Solon a.
 iniquitate juris, & Familiarum interitu motus, LL. Atheniensibus scripsit, tam
 in successione, quàm contractibus & delictis servandas, quas complexa est An-
 tiquitas. Constituit autem, si heredes non exstarent, ut scribere extraneos
 permitteretur. In hac Successionum amplâ materiâ se etiam exercere voluit
 in præsens Prænobilis & Clarissimus Dñus Candidatus, dum de successione,
 extraordinariâ & anomolâ, Legali & Conventionali diversis sectionibus doctas
 theses elaboravit, & ad Inauguralem hanc dissertationem selegit, hocque
 ipso satis superque suum erga L.L. & Canones; jus Publicum & Privatum
 ἀπὸ τῶν οὐράων strenuè ex cultum liquidò contestatus est affectum, ut au-
 reum.

reum Astreae Vellus, postquam per aliquot annos in uniformi virtutum studio decurrisset, hilaris ac latus hinc auferre posset. Ut autem de genere & Natalibus more recepto, nonnulla in medium proferrem, à primis principiis ea, quæ mihi suggesta sunt, bonâ fide repetam, & publicæ vocis suffragio memorabo. Autore DEO, lucem videre cepit Candidatus noster Hamburgi, Metropoli Holsatiæ, Anno à nato Salvatore, M. DC. XLVIII. die 15. Augusti, Patrem ipsilatgitus est omnium Pater DEUS, Virum Magnificum, atque Excellentissimum, DN. JOHANNEM SLUTERUM, Jureconsultum, Exquisitissimum, Serenissimi Principis ac Domini, DN. GUSTAVI ADOLPHI, Ducis Mecklenburgici &c. &c. Domini nostri Clementissimi, nunc temporis Cancellarium, & Consiliarium Intimum, benemeritum, Amicum, Fautorem, ac Patronum nostrum maxime venerandum. Matre gaudet ELISABETHA, è stirpe Traineriâ, quam Norimbergæ quondam coluit, ducente originem. Prima studiorum stipendia meruit, in patriâ, usus informatione privatâ. Vocato deinde DN. Parente Vismariam, ut in Regio, quod ibi constitutum, Tribunali summo, Assessoris munere fungeretur, Publicam frequentare Scholam jussus est. Præceptorem primum nactus Virum Clarissimum, DN. ANDREAM PAULI. Hoc duce sanè fidelissimo fundamenta Latinæ linguæ firmiter posita sunt, nec minus inculcata ea, quæ ad æternam beatitudinem necessaria videbantur; Et item alia, quæ ad rerum cognitionem omnium primò faciunt. Hunc excepit Clarissimus & Eximius DN. CHRISTOPHORUS HOPSTOCKIUS Poëtarum imprimis naturam, & Græci Sermonis indolem explicans, cujus tamen curam quoque modò laudatus DN. PAULI maximam egit, eò digitum intendens, quod Justinianus in Epist. 2. D. præfixa monuit: nempe Latinam & Græcam linguam in Imperio debere esse æternas. Successit tandem Vir Præcellentissimus & Clarissimus DN. LAURENTIUS BUNSOVIUS, h. t. Gymnasii Sundensis Rector meritisimus. Hic, ut est solidè doctus, & Minervam in potestate habet, curatam limam, & elegantem adhibuit operam, ut, quæ antea aliorum diligentia paraverat, sed per ætatem rudiora, impofterum polita apparerent & perficerentur. Interea temporis, dum Scholam Vismariensem nostro ingredi licuit, domi Philosophiæ litavit, præeunte fratre plurimum Reverendo atque Excellentissimo DN. SEVERINO WALTHERO S.S. Theologiæ Doctore, Amico nostro honoratissimo. Dehinc Principiis Juris quoque Civilis imbuere cœptus, ductore ipso Dno Magnifico parente. Postea Jenam profectus, unâ cum fratre Carissimo SEVERINO WALTHERO, eò pervenientes, ambo admissi sunt ad ædes & mensam Theologi Excellentissimi DN. JOHANNIS MUSÆI, noster a. unice juri incubuit, & privatim à Viro Excellentissimo Domino ADRIANO BEJERO, J. U. D. Eximio, nec non Clarissimo

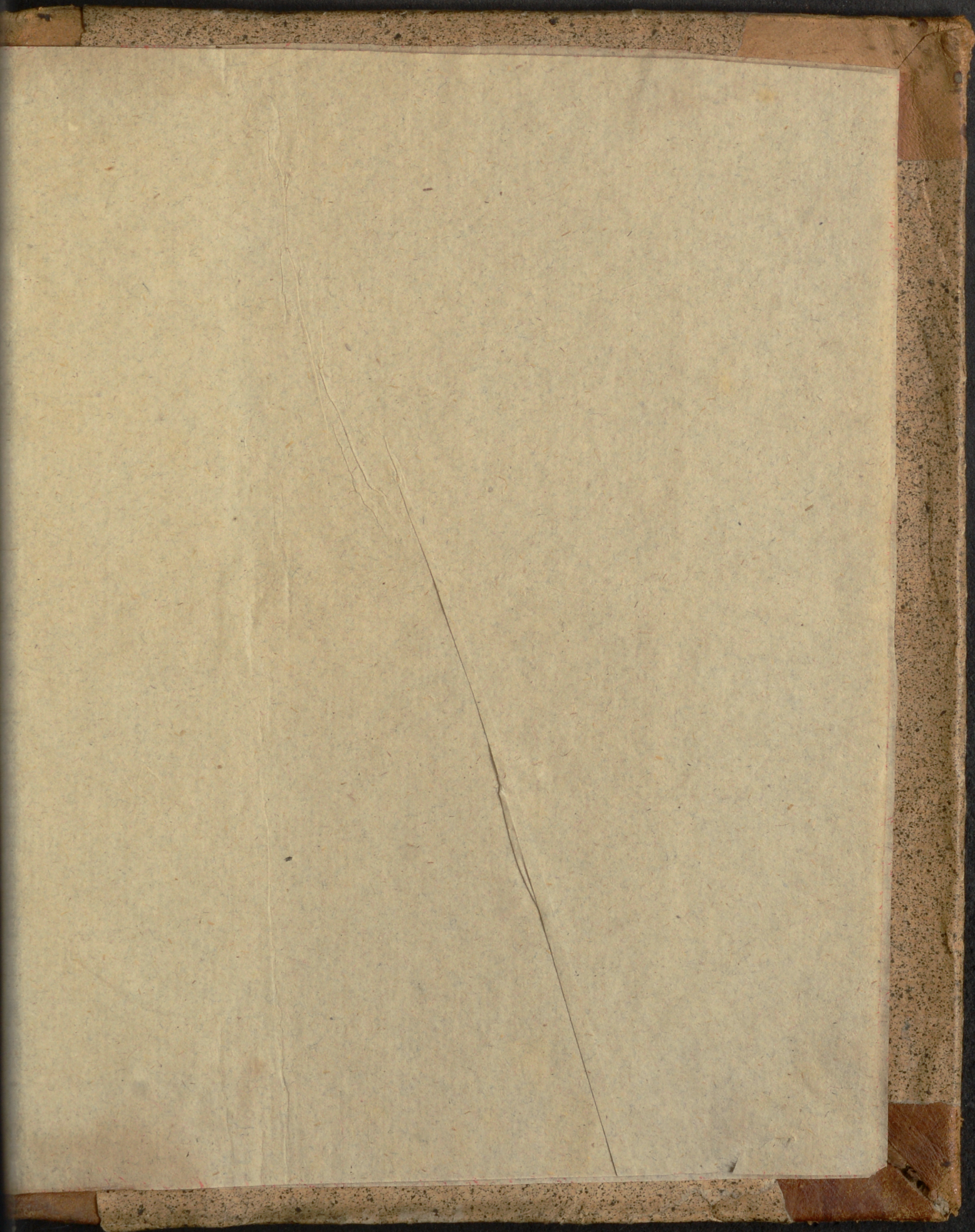
Clarissimo & Consultissimo Dno D. JOHANNE GEORGIO SIMONE,
Dni MUSÆI itidem Salino, verborum & LL. Doctrinâ Spectatissimis infor-
matus est. Publicè ibidem audivit Jctos Celeberrimos & Famigeratissi-
mos DN. CHRISTOPHORUM RICHTERUM, & Dnum JOHAN-
NEM STRAUCHIUM, aliosque vel disputantes vel legentes. Quâ Acade-
miâ relicta Altdorfium concessit, comite fratre, studiorum fideli Achate & Pa-
rastata, ubi humanissimè excepti à Theologo eleganter docto Dno JOHAN-
NE CONRADO DURRIO, inferente eos numero convictorum. For-
matus publicè à Dno ERNESTO CREGELIO Jcto Celebratissimo, sub
cujus clypeo & umbone Disputationem habuit, de jure Adcrescendi pro-
prio Marte compositam, postquam jam publicè aliquoties vices opponen-
tis sustinuerat. Privatum docuit Nostrum DN. JOH. WOLFGANG
TEXTOR, Jctus acutissimus, in Collegio Disputatorio-Lectorio. De-
ceterò licuit Nostro in intimiorem venire notitiam B. NIC. RITTERS-
HUSII, & DN. WAGENSEILII Polyhistoris Noricis Carissimi, & alio-
rum Dominorum Professorum cujuscunque tandem Facultatis fuerint.
Altdorphio Norimbergam redierunt, per quam venerant urbem, ubi ali-
quantisper commorati, ut Forma illius Reipublicæ & Aristocratiae inno-
tesceret. Inde in Germaniâ superiori, aditis præcipuè Ratisbonâ, Ingol-
stadio, Monachio, Augustâ Vindelicorum, Ulmâ, Studtgardia, Tu-
bingâ, &c. & Rheno proximis Civitatibus: Argentorato, Spirâ, Heidel-
bergâ, Wormatiâ, Francofurto ad Moenum, Moguntiâ, Bonnâ, Coloniâ
Agrippina (quæ in Germania inferiori juris Italici est L. 8. §. 2. D. de Censibus)
perlustratis, in Belgium devecti sunt, id potissimum agentes, ut ad erudito-
rum sermones admitterentur. Tandem per Frisicas, Gröningensem, &
Oldenburgensem Provincias, & itidem Bremensem Ducatum ad Lares pa-
trios Gussrovium, DEO Propitio, perventum est. Ubi aliquantum tem-
poris Noster substitit, Præcticos Authores subinde ad manus sumsit, non ne-
glectâ tamen Theoriâ. Interea conscripsit elegantem Disputationem de
Executione, tam Criminali, quàm Civili, in quâ Anno proximè elapso exerci-
tus fuit publicè hîc Rostochii, Præsides, Viro Magnifico & Excellentissimo
Dno HENRICO RUDOLPHO REDEKERO, Jcto Celeberrimo, tunc
temporis Decano, Dno Collega nostro honoratissimo, quâ occasione aliis
quoque Dominis Antecessoribus adesse, eorumque sermones soliditatis ple-
nissimos bibulis auribus haurire publicè privatimque ipsi concessum est.
Ante autem, quàm exteras Nationes rursus adiret, & peregrinas regiones
inviseret, satius duxit consilio Magnifici DN. Parentis, ut finis studio juris
Theoretico imponeretur. Quamobrem nomen suum apud me p. t. De-
canum honestè & modestè professus est. Unde etiam factum, ut sine stre-
pitu & longâ cunctatione 4. die Martii, suffragante totâ Ampliss. Facultate,
ad rigo-

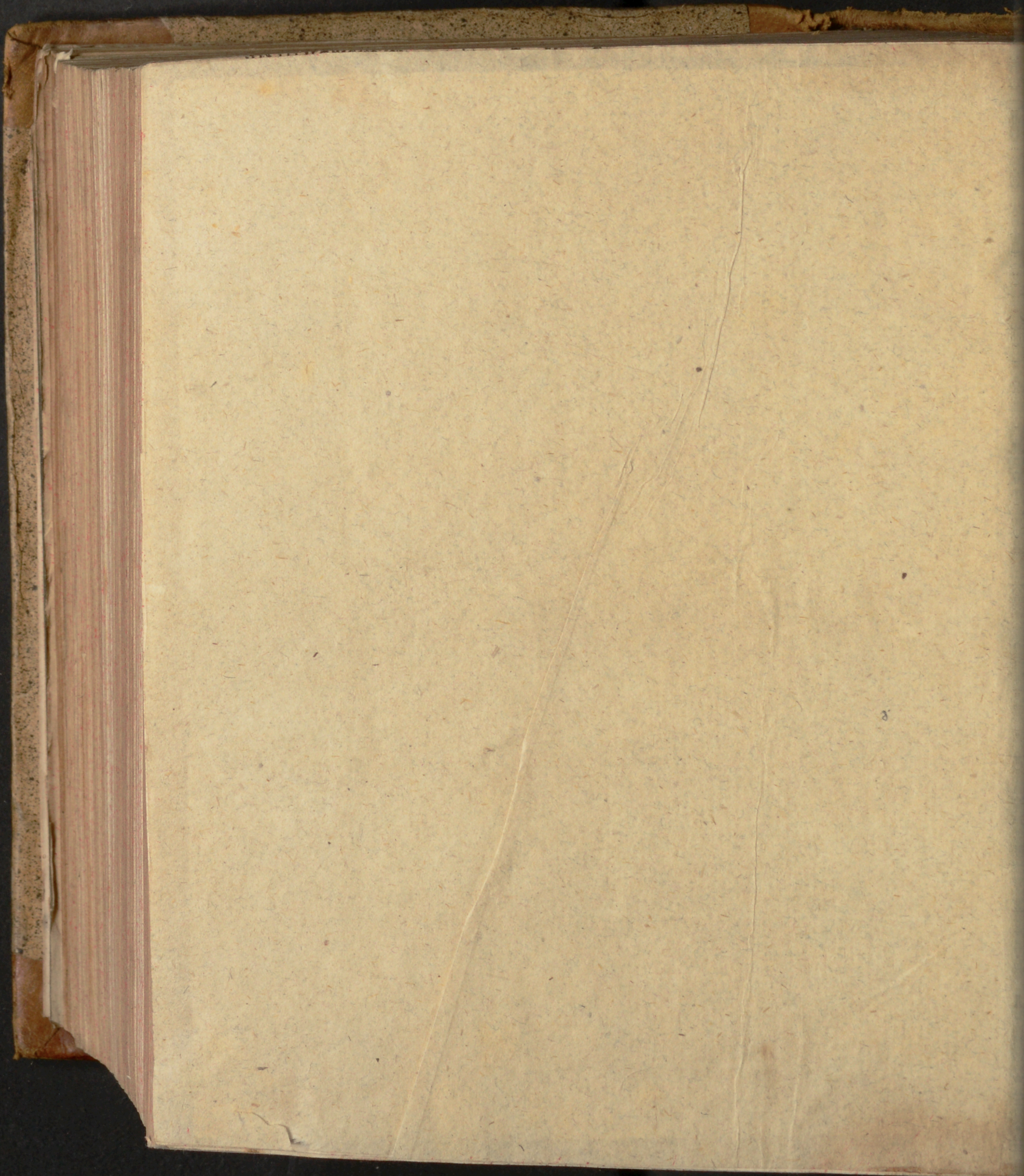
ad rigorosum examen admissus sit. In quo cum singulorum Dominorum Collegarum vota & applausus sine invidiâ invenisset, nihil reliquum magis superesse arbitratus est, quàm ut 3. die Aprilis ad Publicum omnium Eruditorum examen admitteretur, & toti Academiae concinnam DE SUCCESSIONE EXTRAORDINARIA Disputationem exhiberet.

Ut itaque hic actus eo illustrior & splendidior reddatur, invito ad eundem inprimis Magnificum DN. Rectorem, Amplissimos atque Excellentissimos Dominos Professores, Collegas, Doctores, Licentiatos, verbi divini Administros & ὑπηρέτας, Magistros, & omnes literatos, literatorumque Fautores, ut & universam, generosæ masculæque indolis juventutem, amicè rogans omnes & singulos, ut tantillum aliis suis occupationibus detrahere, ac suffurari, & Magnificâ & gloriosâ suâ præsentia hunc Candidatum beare dignentur. Nulli siquidem dubitamus, quin apud ipsum præclarè vestrum sitis posituri studium atque beneficium, illudque idem ubique terrarum gratâ mente reculturus sit. Nos quoque de singulis itidem, datâ occasione, bene rursus mereri καὶ δύνανται allaborabimus, nec unquam admissuri, ut ingratitude nota nobis inuri queat. Valete.

P. P. Rostochii sub Sigillo Facultatis Juridicæ die XXIII. Martii. Anno
M. DC. LXXIII.











the scale towards document

NGERVS g) elegantem dixerint BARTOLI h) compa-
inter militiam humanam et diuinam, tempo-
bellum inter Deum & homines esse, fingentis;
men haud alienum est, imminens mortis peri-
otissimum in causa esse, cur hoc aequae, ac mi-
tamentum, tot testium, quot ad testamentum
necessarii sunt, conuocatione haud indigeat,
anto difficiliore, quanto magis homines, ne
ereant contagio, vel aufugere ex loco infecto,
n domos conspectumque morbo correptorum
itare. Quum itaque hic quoque numerus te-
narius non ad formam et constitutionem testa-
ed ad probationem solummodo adesse debeat,
est dubium, quin heres, si ipse interfuerit te-
factioni, ad iuramentum suppletorium possit
).

§. XXIX.

TESTAMENTA IN FAVOREM PIARVM CAUSSA-
RVM FACTA.

que ius pontificium magnum fauorem, quem
piis causis tribuit, eo etiam extendit, vt, si
quan-

cit.
n. n. i. ff. de *bonor. poss.*
milit.
rariam hic iterum par-
etiam CARPZOVIUS L.
tuitus est, abire, ean-
rationem, adductis

simul c. ii. X. de *Testam.* et c. 28. X.
de *Testibus*, videmus Ill. LEYSERVM
Sp. 368. m. 4. Sed nostrae senten-
tiae sicuti textus allati non aduer-
santur; ita ei fauent, praeter RICH-
TERVM Dec. 28. n. 28. et VIRGIL.
PIN-

H